

Raport de expertiză

asupra nivelului coruptibilității proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative și proiectului legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

În prezentul raport ne-am expus doar asupra celor mai evidenți factori de coruptibilitate, dat fiind faptul insistenței autorului de a efectua expertiza în termeni cât mai restrânși.

1. Evaluarea generală a nivelului coruptibilității proiectului de act legislativ

1.1 Nivelul de fundamentare a proiectului

1.1.1. Fundamentarea proiectului

Proiectul de lege este motivat prin necesitatea modificării și completării unor acte legislative, întru realizarea obiectivelor politicii fiscale și politicii de administrare fiscală pentru anul 2008 și perfecționarea legislației fiscale. Proiectul actului legislativ supus expertizei nu este însoțit de o notă informativă, care ar justifica scopul promovării proiectului, precum și fundamentarea proiectului, din analiza acestuia se poate constata intenția autorului de a extinde aria de aplicare a legii.

Concluzii și recomandări: considerăm necesar de invocat argumentele necesare, care ar justifica pe deplin necesitatea promovării acestuia. Mai mult ca atât, nu se respectă principiul transparenței.

1.1.2. Beneficiarii proiectului

Concluzii și recomandări: Din textul proiectului nu rezultă anumite beneficii/interese de grup sau individuale în detrimentul interesului public.

1.1.3. Costurile proiectului

Autorul proiectului nu estimează costurile proiectului, pentru care motiv nici nu putem să ne expunem asupra eficienței proiectului. Se invocă, că implementarea proiectului de lege va implica cheltuieli suplimentare. De asemenea, modificările și completările propuse vor permite soluționarea divergențelor apărute în legislație.

Totodată, recomandăm a se ține cont de propunerile și obiecțiile organelor centrale de specialitate ale administrației publice și a organizațiilor obștești, anexate la proiect.

Concluzii și recomandări: considerăm că implementarea proiectului va presupune suportarea anumitor cheltuieli financiare.

1.2. Nivelul de compatibilitate a proiectului cu standarde anticorupție

Potrivit art. 10 din Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York, la 31.10.2003, semnată la Merida, la 09.12.2003, ținând seama de necesitatea luptei împotriva corupției, fiecare stat parte ia, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, măsurile necesare pentru a spori transparența administrației sale publice, inclusiv în ceea ce privește organizarea, funcționarea și procesele decizionale, dacă este cazul.

Aceste măsuri pot include, în special:

- adoptarea de proceduri sau de reglementări care să permită publicului obținerea, dacă este cazul, a informațiilor asupra organizării, funcționării și proceselor decizionale de administrație publică, precum și, ținând seama de protecția vieții private și a datelor personale, asupra deciziilor și actelor juridice care îi privesc;
- simplificarea, dacă este cazul, a procedurilor administrative, cu scopul de a facilita accesul publicului la autoritățile de decizie competente; și
- publicarea informațiilor, inclusiv a eventualelor rapoarte periodice, despre riscurile de corupție în cadrul administrației publice.

Concluzii și recomandări: prevederile proiectului de lege, în acest sens, nu conțin referințe, ce ar fi examinate prin prisma standardelor anticorupționale.

2. Evaluarea în fond

2.1. Formulări lingvistice ambigui

În general, textul proiectului este întocmit corect din punct de vedere lingvistic. Totodată, ținem să menționăm că, în opinia noastră, în unele cazuri, terminologia, utilizată în proiect, este vagă și confuză.

Concluzii și recomandări: de revăzut redacția prevederilor proiectului de lege, pentru a o conforma la art. 19 al Legii privind actele legislative nr. 780-XV din 27.12.2001.

2.2. Nivelul compatibilității proiectului cu alte prevederi ale legislației

Concluzii și recomandări: proiectul de lege nu conține norme care ar fi incompatibile cu prevederile legislației în vigoare.

2.3. Norme de trimitere și de blanchetă

Norme de trimitere se conțin la:

- art. 260;
- art.283;
- art. 24, alin. (18, 19);
- art. 21;
- art. 4;
- art. 14;
- art. 25;
- art. 27;
- art. 91;
- art. 71;

Norme de blanchetă se conțin la:

- art. 187, alin. (5);
- art. 260, alin. (6);

În ceea ce privește normele de trimitere, acestea nu trezesc careva obiecții, fiind, în deplină măsură, acoperite de reglementări.

Cât privește normele de blanchetă, acestea impun un nivel înalt de coruptibilitate al proiectului de act legislativ. Caracterul sporit al coruptibilității normelor de blanchetă se manifestă atunci, când reglementarea detaliată a raporturilor de drept (de regulă, modalitatea și termenele de exercitare a unor atribuții) se lasă în competența unei autorități executive. Astfel, autoritatea executivă este provocată să-și creeze condiții, care-i facilitează activitatea. În unele cazuri, acest lucru poate fi realizat chiar și în detrimentul intereselor beneficiarilor.

2.4. Reguli și criterii de implementare a proiectului

2.4.1. Nivelul discreționar

La art. 44 –

Concluzii și recomandări: A se revedea redacția articolului. Considerăm că o dată ce aceste prevederi sunt excluse din Legea nr. 880-XII din 22 ianuarie 1992 privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova, acestea necesită să fie statuate expres în Codul Fiscal. De altfel, ar putea exista incertitudini în privința regimului fiscal aplicabil Arhivelor de stat.

La art. 8 –

Concluzii și recomandări: ar fi preferabil, de a se analiza excluderea prevederilor art. 8 alin. (1) lit. d), în opinia noastră, acestea sunt binevenite la Capitolul drepturile și obligațiile contribuabilului.

La art. 101¹ alin. (5) –

Concluzii și recomandări: prevederile art. 101¹ alin. (5) „Restituirea TVA, conform prezentului articol, se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen care nu depășește 45 de zile” constituie o normă în alb. Pericolul acestei norme rezidă în faptul că aceasta posedă un mare potențial coruptibil, întrucât într-o perioadă de vacuum legislativ, în care Guvernul va stabili modalitatea de restituire a TVA, ar putea crea numeroase situații abuzive.

2.5. Accesul limitat la informație

Proiectul de lege nu conține careva prevederi speciale care s-ar referi la accesul limitat de informație. Pentru care motiv nici nu ne putem să ne expunem asupra acestui compartiment.

2.6. Mecanismele de control

Prin proiect, se propun de a efectua modificări și completări asupra unor articole, modificări care nu conțin prevederi, ce țin de mecanismele de control.

2.7. Responsabilitate și sancțiuni

Proiectul de lege nu conține careva norme, care s-ar referi la nivelul de responsabilitate și sancțiuni aplicabile, pentru care motiv nici nu putem să ne expunem asupra acestui compartiment.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei coruptibilității proiectelor de acte legislative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 28.04.2006.

Expertiza a fost efectuată de
Natalia Cheptea
inspector al Secției Prevenire și interacțiune civilă

Informații:
Tel:257-226